

Datum

2022-10-07

Vår referens

Märta Lunnér

Utvecklingssekreterare

marta.lunner@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Kulturdepartementet - Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher SOU 2022:44 Svar senast 2022-11-04 KN-2022-4206

Sammanfattning

Kulturnämnden har för yttrande fått Kulturdepartementets betänkande Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44). Svar ska lämnas till kommunstyrelsen senast 2022-11-04. Kulturförvaltning ger förslag till yttrande.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. Kulturnämnden godkänner förslag till yttrande och översänder det till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Följebrev Remiss från Kulturdepartementet - Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher SOU 2022:44
- Remittering av betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher SOU 2022:44
- Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44)
- Tjänsteskrivelse - Remiss från Kulturdepartementet - Kreativa Sverige!
- Förslag till yttrande - Remiss från Kulturdepartementet - Kreativa Sverige!

Beslutsplanering

Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2022-09-26

Kulturnämndens Ordförandeberedning 2022-10-04

Kulturnämndens arbetsutskott 2022-10-11

Kulturnämnden 2022-10-19

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Bakgrund och kort sammanfattning av utredningen

Kulturnämnden har för yttrande fått Kulturdepartementets betänkande Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44). Svar ska lämnas till kommunstyrelsen senast 2022-11-04.

Enligt regeringens utredningsdirektiv ska den nationella strategin omfatta mål, prioriteringar och utvecklingsbehov inom olika områden samt förslag kring uppföljningen. Utredningen ska dock inte föreslå ändringar av lagar och skatter.

Den föreslagna strategin syftar till att på tio års sikt stärka villkoren för företagande inom de kulturella och kreativa branscherna och att bidra till en hållbar samhällsutveckling med ökade kulturella och sociala värden, ekonomisk tillväxt, sysselsättning och stärkt svensk konkurrenskraft.

Utredningen tecknar en positiv bild av förutsättningarna. Enligt de definitioner som tillämpas finns en tiondel av Sveriges alla företag i de kulturella och kreativa branscherna, och de sysselsätter cirka 190 000 personer. Sverige kan uppvisa stark innovationskraft och internationella framgångar inom exempelvis musik, design, film och dataspel. Enligt utredningen finns en stor potential för fortsatt utveckling och tillväxt inom området.

Strategin är främst avsedd att användas av statliga aktörer och aktörer med statligt uppdrag. Den ska också inspirera och ge vägledning för exempelvis regioner, kommuner, näringslivet och civilsamhället.

Ett tvärpolitiskt angreppssätt utpekats som en central prioritering och en förutsättning för att uppnå önskade synergieffekter mellan näringspolitik, kulturpolitik och andra politikområden, såsom utbildning, arbetsmarknad och regional utveckling. En grupp med representation från flera departement förslås få uppdraget att koordinera och utveckla det övergripande arbetet med strategin.

Vidare föreslås insatser inom en rad olika strategiska områden, bland annat innovationsstöd, upphovsrätt och internationalisering. Utredningen föreslår även en uppdaterad terminologi, som följer internationellt vedertagna begrepp inom fältet.

Kulturförvaltningens synpunkter

Sammanfattningsvis ser kulturförvaltningen positivt på ambitionen att ta fram en nationell strategi för att främja hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher och att etablera en gemensam och uppdaterad terminologi inom fältet. Det övergripande syftet med strategin överensstämmer väl med Malmö stads och kulturnämndens mål, såsom att erbjuda en god infrastruktur för stadens kulturutövare och att bidra till att Malmö är en kreativ och attraktiv kulturstad.

Utredningen ger ett bra kunskapsunderlag och en översiktlig bild av de utvecklingsbehov som finns inom olika områden. Dock menar kulturförvaltningen att strategin som helhet saknar ett samlat fokus och att den föreslagna ansvarsfördelningen för samordning och uppföljning är otydlig. En brist är att utredningen i stor utsträckning förbiser kommunernas viktiga roll för

utveckling av de kreativa och kulturella branscherna.

Utredningen synliggör och analyserar på ett bra sätt de komplexa sambanden inom de kulturella ekosystemen, liksom överlappningen mellan kulturpolitik och näringspolitik. Det är ytterst de konstnärliga utövarna som utgör basen och grundförutsättningen för de kulturella och kreativa företagen och branscherna, och många aktörer är parallellt verksamma på olika arenor, både med offentligt stöd och på en privat marknad.

Utredningen fångar upp de kreativa och kulturella företagens särdrag och lyfter fram att samhällets stödjande insatser behöver anpassas för att träffa rätt. Utmärkande är bland annat en stor andel mikro- och soloföretag, att företagen generellt är kunskapsintensiva och specialiserade och ofta har utvecklade internationella kontakter. Drivkrafterna att utvecklas och nå framgång är starka, men målet är i många fall inte att skala upp och växa exponentiellt. Kulturförvaltningen menar att denna generella bild överensstämmer väl med förutsättningarna i Malmö.

Utredningens överordnade strategiska prioritering tar sikte på synergieffekter utifrån ett tvärpolitiskt synsätt. Huvudfokus ligger på ökad samverkan mellan berörda departement, mellan olika statliga myndigheter och mellan staten och andra aktörer, såsom regioner och branschorganisationer. Svagheten i ett sådant angreppssätt är enligt kulturförvaltningens mening att ansvaret för att genomföra och följa upp strategin riskerar att bli otydlig.

Utifrån olika perspektiv framläggs i övrigt en rad förslag till prioriterade områden, bland annat rådgivning, innovationsstöd, förbättrad statistik och kunskapsutveckling, upphovsrätt, internationalisering och utbildning. De skisserade insatserna är, enligt kulturförvaltningens bedömning, generellt vällovliga, men strategins breda ansats innebär samtidigt att det saknas ett samlat fokus. Utöver att insatserna berör ett flertal olika politikområden och myndigheter behöver en strategi även ta hänsyn till att det finns stora skillnader mellan olika branscher och konstområden, liksom stora regionala skillnader, både inom och mellan regionerna.

En brist i utredningen är att kommunernas roll behandlas ytterst knapphändigt, trots att platsens betydelse särskilt lyfts fram i strategin. Utredaren har inte haft några direkta kontakter på kommunal nivå utan ger enbart korta referenser till hur regioner och andra aktörer uppfattar kommunernas arbete. Enligt kulturförvaltningens bedömning har kommunerna i många avseenden en nyckelroll när det gäller att skapa goda förutsättningar för det lokala näringslivet, inklusive de kulturella och kreativa branscherna. Detta gäller inte minst storstadskommunerna, som både regionalt och nationellt fungerar som motorer för innovation och utveckling inom kulturfältet och finansierar en stor del av infrastrukturen inom det fria kulturlivet. Generellt har kommunerna också goda förutsättningar att arbeta tvärpolitiskt, utifrån bredden i den kommunala kompetensen som bland annat inkluderar kultur, fritid, besöksnäring, fysisk infrastruktur, miljö och näringslivsfrämjande arbete. En nationell strategi bör därför tydligare beakta kommunernas roll.

Kulturförvaltningen vill slutligen framhålla att parallella frågor om kommunernas roll i förhållande till stat och region även behöver adresseras i den utredning om kultursamverkansmodellen som nyligen initierats av regeringen.

Ansvariga

Tarek Borg Avdelningschef